

Dr. Ábrám Zoltán:

Márciusi szólásszabadság

Köztudott, hogy a márciusi ifjak követeléseinek egyik jelentős pontja a szólásszabadság biztosítása, a cenzúra eltörlése volt. Miközben sokat hallunk arról is, elsősorban saját balliberális nézeteiket a nemzeti értékek fölé helyező személyek és csoportosulások részéről, hogy magyarhonban veszélybe került a szólás szabadsága. Ennek megcáfolására az ép elmével (értsd: befolyásoltság alatt nem álló) gondolkodó egyén számára vitathatatlan bizonyíték kétezertizenhét március tizenötödike. Amikor az ország, a nemzet miniszterelnökének a beszédét a sokezer ünneplő közé elvegyült lelki rendbontók maroknyi „szabadcsapata” folyamatos fütyüléssel zavarta. Nyilván, önmagukat minősítik. Ám csökevényes nemzeti öntudatukon túlmutatva egyúttal ők maguk cáfolják meg a szólásszabadság veszélyeztetésének általuk felállított vádját.

Vegyünk ugyanis egy-két példát, ahol valóban korlátozták a szólás, a sajtó szabadságát. Két közelállót: a bécsi császári udvar és a romániai kommunista diktatúra példáit. El tudjuk-e képzelni, hogy a császárt, avagy a diktátort beszéde közben hosszasan kifütyüljék a tömegbe vegyült rendbontók? Az államrendőrök, a szekusok már az első egyéni próbálkozásokat kemény szigorral megghiúsították volna. A folyamat ellentétes volt: ők furakodtak be a nép tömegei közé, amikor a helyzet azt megkívánta. Az egyszerű ember egyszerű következtetése tehát: egyáltalán nincs veszélyben a szólás szabadsága. Sőt, zavaróan és rendbontóan szabad véleményt nyilvánítani akkor is, amikor annak egyáltalán nincs helye. Mondhatni: a sajátosan értelmezett demokrácia és szabadelvű világ túlzásba viszi a szólás szabadságát. Nemzeti ünnepen ugyanis éppúgy nincs helye sípolás nyújtotta lelki agressziónak, amiképpen a szilveszteri tömegben sincs helye nőket molesztáló migránsoknak, tömegrendezvényeken pedig öngyilkos merénylőknek. Tehát nem a szólás szabadsága van veszélyben, hanem a szabadság vívmányainak a megtartása került válsághelyzetbe.

Erdélyben fütyülés, sípolás, dobolás nélkül zajlott a nemzeti ünnep. A résztvevők békésen meghallgatták a két miniszterelnök felolvasott levelét, üzenetét, és több-kevesebb tapssal minősítették a hozzájuk címzett gondolatokat. Miközben a megszokott gyakorlat szerint méltóságteljes rendezvényekre került sor. Marosvásárhelyen a Postaréten az egy-egy magyarországi és helyi politikusi felszólalás háttérbe szorult a fiatalok őszinte és művészivé érett fellépése, a lelkészek közösségmegtartó üzenetei és imája mellett. Már itt is megvalósulni látszott az az elv, amelyet a másik helyszínen, a Petőfi-szobornál annak felállításától kezdve követnek a szervezők a márciusi megemlékezések során: az ifjúság, az egyház és a kultúra legyenek a megemlékezés főszereplői. Idén márciusban pedig a működésében államilag meggátolt katolikus iskola tanulói, tanárai, szülői közössége. Szóval, mintha „új időknek új dalai” csendültek volna fel.

Talán feltűnt, talán nem, hogy az ünneplők között nemigen lehetett megtalálni a tavaly mandátumukat veszített, azaz újabb közképviselőre nem vállalkozó országos és helyi politikusokat. No, meg az, hogy eddig ismeretlen arcok jelentkeztek, miközben régi-új ünneplők is szép számmal akadtak. A nevüket és tisztségüket adók, az első sorokba kívánczók, valamint a hátrább meghúzódók, a „névtelenek” soraiban egyaránt. Persze, a tisztséghez kötött név és a névhez kapcsolódó tisztség még a nemzeti ünnepen is mérvadó lehet. Mégis, úgy gondolom:

az igazi ünnep a szívekben, a lelkek mélyén zajlik, kisebb vagy nagyobb felhajtás közepette. A valódi ünnep nem tapsról és nem füttykoncetről szól. Sokkal inkább a magyar lélek mélyén meghúzódó zsigeri érzésről. Amiképpen a valódi szólásszabadság nem a magamutogató hangzavarra épül, hanem az őszinte és csendes véleménynyilvánításra.